

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/463/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112218239
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3112218239.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa Z., zastúpeného C. proti odporcovi B., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu D., zastúpeného Q., o zaplatenie 3.250,53 Eur s príslušenstvom, na odvolanie vedľajšieho účastníka na strane odporcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín, č.k. 15C/388/2012-74 zo dňa 16. apríla 2013, takto

rozhodol:

Odvolanie vedľajšieho účastníka na strane odporcu proti výroku I. **o d m i e t a .**

Rozsudok okresného súdu vo výroku III. **p o t v r d z u j e .**

Vedľajší účastník na strane odporcu je **p o v i n n ý** zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške **82,07 Eur**, k rukám právneho zástupcu navrhovateľa C. a to do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 2.055,28 Eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania od 24.09.2009 **do zaplatenia**, a to v pravidelných mesačných splátkach po 30 Eur mesačne, ktoré sú splatné vždy do posledného dňa kalendárneho mesiaca s tým, že prvá splátka je splatná do konca kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť a omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia a vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa zamietol. Zároveň odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi na jeho strane Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania v sume 133,41 Eur, k rukám právneho zástupcu navrhovateľa C., **do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku**. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal od odporcu zaplatenia sumy 3.250,53 Eur spolu **s 9 % ročným úrokom z omeškania** zo sumy 2.466,20 Eur od 24.09.2009 do zaplatenia. Uviedol, že s odporcom ako dlžníkom uzatvoril jeho právny predchodca zmluvu o úvere, **na základe ktorej mu poskytol úver vo výške 2.987,45 Eur**. Úver sa odporca zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach v dojednanej výške, riadne a včas. Túto povinnosť si nesplnil, dostal sa do omeškania s tromi splátkami zároveň a právny predchodca navrhovateľa využil dojednané právo vyhlásiť predčasnú splatnosť celého zostatku poskytnutého úveru. Dlh z tejto úverovej zmluvy, ktorého zaplatenia sa navrhovateľ domáhal, pozostáva **z nesplatenej istiny úveru 2.466,20 Eur, úroku 569,41 Eur, zmluvnej pokuty 152,46 Eur, poplatkov za vedenie účtu 20,90 Eur a poplatkov za 5 upomienok v sume 41,50 Eur**. **Po vykonanom dokazovaní a právnom posúdení v zmysle § 4 ods. 2 písm. h), 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 31.07.2008, § 397, § 407, § 497, § 365, § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, ako aj § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka okresný súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je dôvodný, len pokiaľ ide o doposiaľ nesplatenú istinu úveru 2.055,28 Eur**. Keďže odporca úver nesplácal riadne a včas, popri istine nesplateného úveru

vzniklo navrhovateľovi podľa § 365 a § 369 Obchodného zákonníka aj právo na úroky z omeškania z tejto sumy, a to za dobu odo dňa nasledujúceho odo dňa zosplatnenia celého úveru, 15.06.2009, až do jeho zaplatenia, a to vo výške stanovenej podľa Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., čo je 9 % ročne. Keďže si však navrhovateľ uplatňoval uvedený úrok z omeškania z istiny nesplateného úveru až odo dňa 24.09.2009, súd nemohol jeho návrh prekročiť a úrok z omeškania z nesplatenej istiny úveru mu priznal až od uvedeného dátumu. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí. V danej veci nebol ani jeden z účastníkov plne úspešný, a preto súd náhradu trov konania pomerne rozdelil. Navrhovateľ bol úspešný v časti o zaplatenie istiny 2.055,28 Eur a na druhej strane bol odporca úspešný v časti o zaplatenie 1.195,25 Eur. Čistý úspech navrhovateľa je tak 860,03 Eur (2.055,28 - 1.195,25), čo je v pomere k predmetu konania 3.250,53 Eur 26,46 %. Navrhovateľovi tak patrí náhrada trov konania v pomere 26,46 %. Trovy konania navrhovateľa sú 504,12 Eur, z toho 195 Eur za zaplatený súdny poplatok a 309,12 Eur za trovy právneho zastúpenia navrhovateľa v konaní (tarifná odmena 145,40 Eur s DPH + režijný paušál 9,16 Eur s DPH za každý z úkonov: prevzatie a príprava zastúpenia; písomný návrh na začatie konania). Z celkových trov konania navrhovateľa v sume 504,12 Eur tak súd uložil odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi na jeho strane uhradiť spoločne a nerozdielne ich pomernú náhradu vo výške 26,46 %, teda v sume 133,41 Eur.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie vedľajší účastník na strane odporcu a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrh navrhovateľa zamietne a zároveň navrhovateľovi uloží povinnosť nahradiť trovy konania odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi, alebo napadnutý rozsudok zruší a vráti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania. Nesúhlasil s právnou argumentáciou súdu prvého stupňa, a to, že na danú vec bolo potrebné aplikovať normy Obchodného zákonníka a vychádzať zo štvorročnej premlčacej doby, pretože pohľadávka navrhovateľa je uplatňovaná zo spotrebiteľskej zmluvy. Poukázal na § 52 ods. 1 a § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorých zmysel spočíva v tom, že aj keď spotrebiteľ súhlasí, aby sa jeho právny vzťah s dodávateľom riadil na základe § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka režimom obchodného kódexu, nemôže si privodiť zhoršenie svojho právneho postavenia, ktoré mu garantuje Občiansky zákonník. Dal do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5M Cdo 20/2009 zo dňa 25.01.2011. Pokiaľ ide o Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 19.01.2011, zdôraznil, že súd prvého stupňa sa vôbec nezaoberal otázkou, či vôľa odporcu skutočne smerovala aj k uznaniu záväzku alebo len k dohode o splátkach. Napadnutý rozsudok v časti, v ktorej zaviazal súd vedľajšieho účastníka na náhradu trov konania spoločne a nerozdielne, považoval za nezákonný. Vedľajší účastník ako občianske združenie aktívne vystupovalo na obranu spotrebiteľa s cieľom dosiahnuť ochranu jeho práv, a preto mal súd vyhodnotiť túto skutočnosť ako dôvod hodný osobitného zreteľa v zmysle § 150 ods. 1 O.s.p. a vedľajšieho účastníka nemal zaviazat' na náhradu trov konania navrhovateľa, aj keď vystupoval na strane čiastočne neúspešného účastníka. Ustanovenie § 150 ods. 1 slúži práve k riešeniu takejto situácie, kedy je nespravodlivé, aby ten, kto síce nebol v konaní úspešný, bol povinný nahradiť trovy konania úspešného účastníka. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19.12.2012, sp. zn. 9Co/308/2012.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka sa písomne vyjadril navrhovateľ. Navrhol, aby odvolací súd podané odvolanie odmietol v zmysle § 218 ods. 1 písm. b) O.s.p. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 154,78 Eur. Uviedol, že podľa § 201 O.s.p. vedľajší účastník má právo podať odvolanie iba v prípadoch, kedy z hmotnoprávneho predpisu vyplýva výslovne spôsob vyrovnania vzťahu medzi ním a účastníkmi. Vzhľadom na to, že medzi odporcom a Združením nevyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi nimi, odvolanie vedľajšieho účastníka je možné považovať za podané neoprávnenou osobou. Obdobný právny názor vyjadril aj Krajský súd v Žiline v rozhodnutí, sp. zn. 9Co/259/2012. Ďalej mal za to, že vedľajší účastník môže podať odvolanie, iba ak takéto právo má účastník, jeho lehota je limitovaná lehotou na odvolanie účastníka a nemôže podať odvolanie proti vôli účastníka. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 9Co/170/2012, Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 5Co/288/2012 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.06.2012, sp. zn. 6Cdo/30/2012. Trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka považoval za neúčelne vynaložené na uplatnenie alebo bránenie práva.

Krajský súd v Trenčíne, skôr ako pristúpil k preskúmaniu veci v dôsledku podaného odvolania proti výroku I. napadnutého rozsudku, ktorým bola odporcovi uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 2.055,28 Eur s prísl., zisťoval, či bolo odvolanie podané v zákonom stanovenej lehote, či bolo podané subjektom oprávneným na podanie takéhoto opravného prostriedku, a či smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa.

Podľa § 201 veta prvá O.s.p. účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník.

Podľa § 93 ods. 1 O.s.p. ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Ustanovenie § 201 veta druhá O.s.p. zdôrazňuje samostatnosť (nezávislosť na vôli a úkonoch niekoho iného) procesného oprávnenia vedľajšieho účastníka podať odvolanie v tých veciach, v ktorých z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom. Uvedené ustanovenie v spojení s § 93 O.s.p. nemožno však v žiadnom prípade vykladať tak, že vedľajší účastník má právo podať odvolanie iba vtedy, ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania jeho vzťahu s účastníkom konania. Rozhodovacia prax súdov zastáva názor, že legitímácia vedľajšieho účastníka na odvolanie je vo všeobecnosti daná, ak sa ním podporovaný účastník nevzdal práva podať tento opravný prostriedok alebo ak s odvolaním vedľajšieho účastníka vyjadril súhlas. Ak podá odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa len vedľajší účastník, musí sa súd vždy zaoberať tým, či a aké stanovisko zaujal k tomuto odvolaniu účastník podporovaný vedľajším účastníkom. Ak sa podporovaný účastník odvolania nevzdal, je súd v prípade, že odvolanie podal len vedľajší účastník, povinný vyzvať ním podporovaného účastníka na vyjadrenie, či dáva k tomuto odvolaniu súhlas. Ak účastník odmietne takýto súhlas vedľajšiemu účastníkovi udeliť, je odvolanie vedľajšieho účastníka neúčinné, čo má za následok, že odvolací súd odmietne jeho odvolanie ako podané osobou, ktorá na odvolanie nie je oprávnená. Totožný záver konštatuje Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení z 05.02.2013, sp. zn. 3Cdo/188/2012.

Podľa § 218 ods. 1 písm. b) O.s.p., odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený.

Odvolací súd aj s poukazom na obsah spisu nezistil skutočnosť, že vedľajší účastník na strane odporcu by vo svojom odvolaní preukázal, že by z právneho predpisu vyplýval určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi ním a účastníkom.

Nakoľko je procesné postavenie vedľajšieho účastníka v sporovom konaní významne ovplyvnené vôľou hlavného účastníka, na strane ktorého vystupuje, okresný súd zaslal odvolanie vedľajšieho účastníka na strane odporcu odporcovi na vedomie s tým, že sa má možnosť k nemu písomne vyjadriť. Odporca žiadnym spôsobom nereagoval, teda súhlas s odvolaním vedľajšieho účastníka neudelil. V dôsledku absencie výslovného súhlasu odporcu krajský súd považoval podané odvolanie vedľajšieho účastníka za neúčinné, podané neoprávnenou osobou. Odvolací súd navyše poukazuje na skutočnosť, že odporca sa pojednávania, na ktorom bol napadnutý rozsudok, osobne zúčastnil, pričom súd žiadal len o povolenie splátok a sám odvolanie nepodal.

Odvolačný súd navyše poukazuje na novelizované znenie § 93 ods. 6 O.s.p., účinné od 01.01.2015, v zmysle ktorého vedľajší účastník môže podať odvolanie alebo dovolanie, ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom. V ostatných prípadoch môže vedľajší účastník podať odvolanie alebo dovolanie len so súhlasom účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní.

V zmysle vyššie uvedeného odvolací súd odvolanie vedľajšieho účastníka na strane odporcu proti výroku I. napadnutého rozsudku podľa § 218 ods. 1 písm. b) O.s.p. odmietol, pričom odvolaním vedľajšieho účastníka proti výroku I. sa po vecnej stránke nezaoberal.

Ďalej vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka krajský súd preskúmal vec v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné v odvolaní napadnutej časti vo výroku III. potvrdiť ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

V občianskom súdnom konaní sa o náhrade trov konania rozhoduje podľa zásady zodpovednosti za výsledok alebo zodpovednosti za zavinenie alebo za náhodu.

Ustanovenie § 142 O.s.p. upravuje rozhodovanie o náhrade trov konania podľa miery úspechu účastníka v konaní. Je založené na zásade zodpovednosti za výsledok alebo na zásade úspechu ako základnom princípe určujúcom, ktorý z účastníkov v konečnom dôsledku poniesie ťarchu všetkých súdnych trov. Predpokladom, splnením ktorého vznikne nárok na náhradu trov konania, je v prvom rade plný úspech vo veci, ktorý sa zisťuje porovnaním petitu návrhu a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej.

Pokiaľ ide o rozsah náhrady trov konania, je v posudzovanom prípade potrebné vychádzať zo základnej zásady vyplývajúcej z § 142 O.s.p., a to miery úspechu vo veci. Len ak má účastník plný úspech vo veci, prizná sa mu podľa § 142 ods. 1 O.s.p. celá náhrada trov konania. Ak mal účastník úspech len čiastočný, náhrada trov sa podľa § 142 ods. 2 O.s.p. pomerne rozdelí, prípadne (ak úspech vyváži neúspech) súd vysloví, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Súd prvého stupňa sa pri určení rozsahu trov konania týmito zásadami riadil.

Posúdenie správnosti rozhodnutia okresného súdu v zmysle podaného odvolania vedľajšieho účastníka spočívalo na právnom posúdení otázky, či vzniká povinnosť nahradiť trovy konania navrhovateľa aj vedľajšiemu účastníkovi podľa § 93 ods. 2 O.s.p., podporujúceho v konaní pomerne neúspešného odporcu. So zavedením inštitútu vedľajšieho účastníka, vystupujúceho na podporu účastníka - spotrebiteľa (§ 93 ods. 2 O.s.p.), nedošlo k žiadnej takej zmene ustanovení O.s.p. o náhrade trov konania (§ 142 - § 150 O.s.p), ktorá by na nový inštitút reagovala. Súčasne ani samotná právna úprava uvedeného inštitútu problematiku náhrady trov konania neupravuje. Nie je tak daný žiaden zákonný podklad pre zmenu ustálenej súdnej praxe z obdobia pred zavedením vedľajšieho účastníctva podľa § 93 ods. 2 O.s.p., ktorá zaväzovala k náhrade trov aj vedľajšieho účastníka, a to solidárne s účastníkom, ktorého podporoval. Záver, že povinnosť nahradiť trovy konania v stanovených prípadoch ťaží aj vedľajšieho účastníka, vyplýva z ustanovenia § 93 ods. 4 O.s.p., podľa ktorého má vedľajší účastník v konaní rovnaké práva a povinnosti, ako účastník. Koná však iba sám za seba. Pokiaľ teda O.s.p. nevyhradzuje práva a povinnosti v konaní iba niektorému z účastníkov, teda výslovne navrhovateľovi (napr. dispozícia s návrhom) alebo odporcovi (napr. súhlas so späťvzatím), je potrebné všetky ostatné práva a povinnosti, dané Občianskym súdnym poriadkom všeobecne účastníkovi konania, považovať aj za práva a povinnosti vedľajšieho účastníka. Pretože ustanovenia § 142 O.s.p., použité aj v danom prípade, neviažu povinnosť nahradiť trovy konania výslovne na navrhovateľa či odporcu, ale vo všeobecnosti na účastníka, zakladá uvedené ustanovenie povinnosť nahradiť trovy konania aj vedľajšiemu účastníkovi.

Je teda zrejme, že pokiaľ vedľajší účastník vystupuje na strane účastníka, u ktorého je daná povinnosť nahradiť trovy konania podľa ustanovení § 142 O.s.p., je takáto povinnosť daná i na strane vedľajšieho účastníka. Čo sa týka formy takéhoto spoločného záväzku, je potrebné vychádzať z princípu zodpovednosti za výsledok konania, ktorý ovláda problematiku náhrady trov konania. Plnej zodpovednosti za výsledok konania potom zodpovedá také rozhodnutie súdu, ktoré zaviazá účastníka a vedľajšieho účastníka na jeho strane k solidárnej povinnosti. Pri akejkoľvek inej forme by bolo zhoršené veriteľské postavenie účastníka, oprávneného na náhradu trov konania, čo by na neho prenášalo časť zodpovednosti za výsledok konania. Pre takéto zhoršenie by preto museli byť dané dôvody na jeho strane.

Odvolačný súd na záver dodáva, že vedľajší účastník, hoci v konaní zostáva treťou osobou, má rovnaké práva a povinnosti ako účastník, ku ktorému sa pridružil podľa § 93 ods. 4 O.s.p., a preto pre prípad procesného neúspechu má povinnosť rovnako ako procesne neúspešný účastník zaplatiť procesne úspešnému účastníkovi náhradu trov konania. Preto súd prvého stupňa správne uložil povinnosť procesne neúspešnému odporcovi ako i vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu zaplatiť navrhovateľovi trovy konania spoločne a nerozdielne.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku III. podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 82,08 Eur. Navrhovateľovi patrí náhrada trov odvolacieho konania, spočívajúca v odmene za právne zastúpenie podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 2 písm. b), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., vypočítaná z hodnoty 2.055,28 Eur, a to za 1 úkon právnej pomoci 145,40 Eur s DPH, znížená na polovicu základnej sadzby, t. j. 72,70 Eur za podanie vyjadrenia k odvolaniu, režijný paušál 9,37 Eur s DPH, spolu trovy odvolacieho konania vo výške 82,07 Eur.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.